



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Experientijs suprà narratis quinam authores decepti sint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

posset, funem cornibus implicitum ipse gerebat. Relictis igitur vitrorum fragminibus extemporalea bestiam baiulus trahabat, haud inuitè sequentem. Et facile inuenit emtorè bos tam nitidus & pinguis, præsertim pretio non maximo additus. Emit eum lanio, atque domum, cum tripudio duxit, gloriatus se eo die bonum forum habuisse. Domi, postquam eum præsepibus innexuit, famulo mandauit, vt ei fœni affatim præberet. Is latus stabulum adit, & fœnum ambobus brachijs prehensum boui hospiti sufficiens apponit. Hic mirabile quid accidit. Nam bos claris verbis locutus dixit: *Stulte quid apponis? non vescor ego fœno.* Attonitus seruus, *Quid ergo vis comedere?* inquit. Cui bos rursus: *Pulmenti ego vescor* ait. Seruus admiratione plenus ad herum currit, eumque interrogat, Qualemnam bouem emerit, qui loqui sermonem humanum nosset, & non fœno, sed pulmento vesci vellet? Obstupescens lanio, arrepta bipenni, aduolat in stabulum; sed nihil ibi reperit, præter funem, quo se suspenderet, si ei pendere liberet.

IX.

Ita ergo vidimus, arte Tartarea, homines in boues & vacas, in vrsos & lupos, in mures & bufones, in picas & noctuas, & denique in quæ non monstra mutari posse. Quæ cum ita se habeant, quis, reclamante Græcia, Asia, Italia, Gallia, Hispania, Germania, Polonia, & toto denique terrarum orbe, hominis in brutum conuersionem experto, velit negare? aut falsam atque fictitiam asserere? Ob has certè experientias Gaspar Peucerus, qui hæc metamorphoses sibi semper fabulas visas scripserat, tandem multitudine testium & exemplorum, quæ mercatores plurimi fide digni, etiam ex alio orbe, confirmarunt, victus manus dedit, calamumque; reduxit, assensumque; contrariæ sententiæ præbuit, affirmanti malos daemones ex hominibus varia posse monstra producere. Cum Peucero stant Spondanus, Bodinus, Philippus Camerarius, & pauci alij; qui procliuissimè etiam Poëtarum fabulis subscribent, & fabulas non esse fabulas, sed historias dicent, verumque esse testabuntur quod de Lycaone Arcadiæ rege canit Ovidius:

Tertius

Territus ipse fugit, nactusq; silentia ruris
Exululat, frustra q; loqui conatus ab ipso
Colligit os rabiem, solitaq; cupidine cedis
Vitur in pecudes, & nunc quoque sanguine gaudet.
In villos abeunt vestes, in crura lacerti,
Fit lupus, & veteris servat vestigia forma.
Canities eadem est, eadem violentia vultus,
Idem oculi lucent, eadem feritatis imago est.

Quid. lib. 1.
Metam.

Et quod de Hecuba ----- Priameia coniunx
Perdidit infelix hominis post omnia formam,
Externaq; nouo latratu terruit auras.

Idem lib. 13.
Metam.

Item quod de Mida, qui Aures induitur lentè gradientis aselli.
Qualibus mutationibus pleni sunt Metamorphoseon libri;
immò & Homerus, & Virgilius, & alij Poëtae, qui de Vlyssis
socijs, à famosissima illa maga Circe in sues, sicut & Diome-
dis comites in volucres conuersi memorantur.

Ob hæc autem talia opus non fuisset, vt Gaspar Peucerus
Philippi Melanchthonis focer palinodiam caneret, & alij il-
lius asseclæ in eam sententiam descenderent. Verùm sicut à ve-
ræ religionis doctrina impiè descuerunt isti, ita & in Philoso-
phia varios incurrunt errores: quia intellectum de sede sua, in
qua eum supremus arbiter collocavit, deturbantes, principem
locum sensibus, quos rationi natura subdit, assignant. *Virtus
experientia sum?* ait Peucerus. Rationi, mi homo, cedere de-
bet sensus, cuius iudicia sæpe corrigit intellectus, qui errores
esse ostendit, quos oculi putant esse demonstraciones. Qui visu
solem metitur, communi rota dicit non esse maiorem; stellas
autem reliquas ne rotæ quidem æquiparabit. An igitur cen-
sendum est asserendumque, solè rotis, stellas pomis esse æqua-
les, dicendumque: *Virtus experientia sum?* nequaquam. Sicut
ergo diuina fidés humanam rationem; ita ratio sensum debet
regere. Antè, quàm igitur ad ea, quæ obiecta sunt, respon-
deam, rei veritatem breuiter explicabo.

X.

Sentio igitur primò, multa quidem de commemoratis
ficta & fabulosa esse, plurima autem contigisse, negari non pos-
se; immò quædam qui contra tot oculos negaret, impudens;
R r r r r
qui

XI.